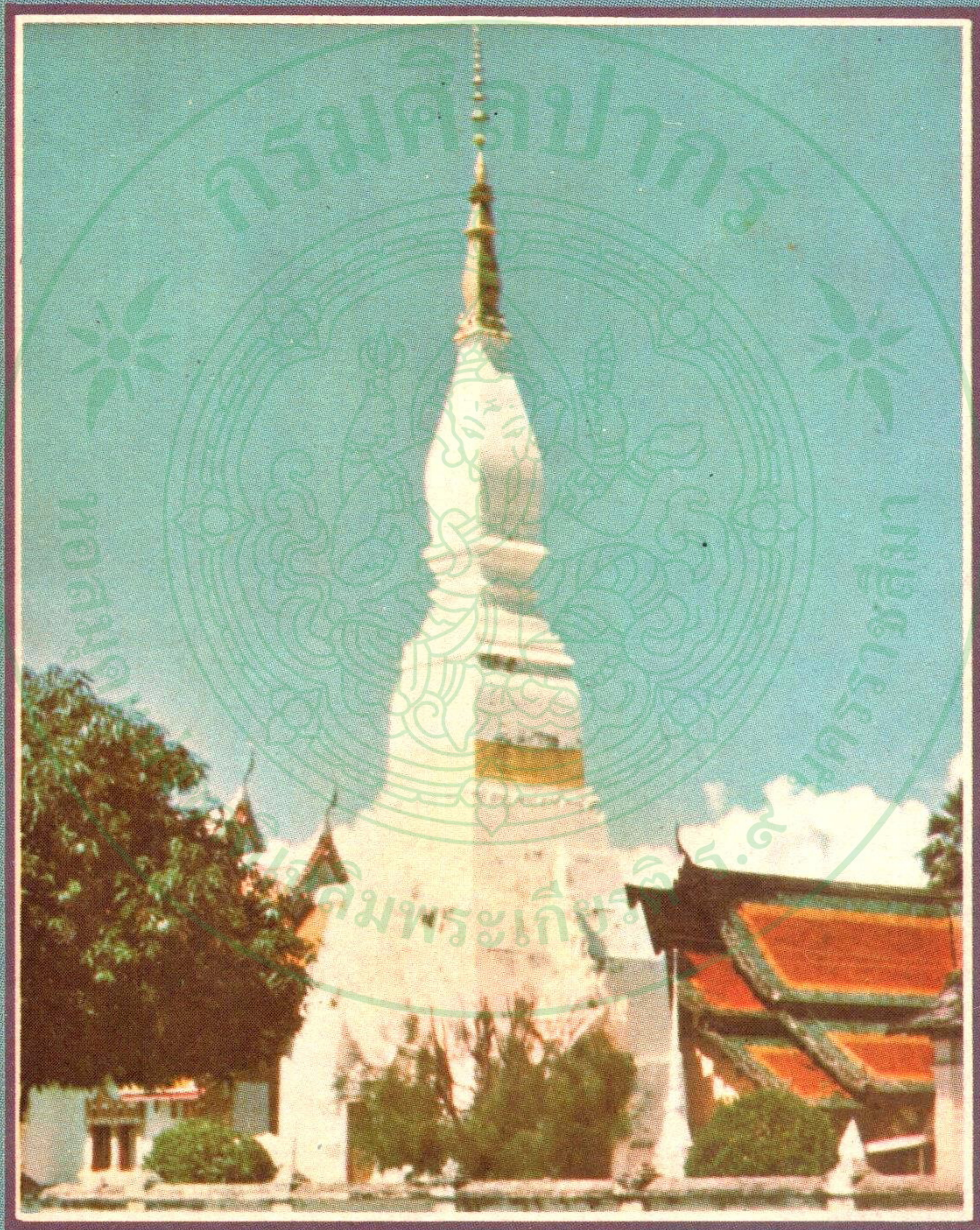

หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

เรื่อง

จังหวัดสกลนคร

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

๖.๕๐

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ นครราชสีมา

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

เรื่องจังหวัดสกลนคร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง 4,000 เล่ม

พ.ศ. 2524

ปกกระดาษราคาเล่มละ 6.50 บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของครูสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว

52 ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

กรมศิลปากร

เลขห้อง

105

๑๕๗

✓ เลขหมู่

959.345

๒๕๔๖ น

เลขทะเบียน

พ. 316. 2738

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ นครราชสีมา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้
ร่วมกันจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง จังหวัดสกลนคร สำหรับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3-4 ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาต
ให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 14 เมษายน 2524

เกษม จำปาทอง
(นายสายหยุด จำปาทอง)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เรื่อง จังหวัดสกลนคร เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดสกลนคร จัดทำขึ้นตามโครงการของกรมวิชาการที่สนับสนุนให้
ท้องถิ่นจัดทำสื่อการเรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายนางนันทนา
เด่นอุดม เป็นผู้ตรวจ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาเขต การแบ่งเขตการปกครอง
ประวัติ ลักษณะพื้นที่ แม่น้ำลำคลอง ภูมิอากาศ การคมนาคม แหล่งบริการ
ประชาชน สถานที่น่าท่องเที่ยว โบราณสถาน โบราณวัตถุ ของจังหวัด
สกลนคร ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอนสำหรับกลุ่มสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ทั้งยังช่วยเสริมการ
ศึกษาด้วยตนเองตามเจตนารมณ์ของการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้วย

กรมวิชาการขอขอบคุณผู้ร่วมจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

(นายเอกวิทย์ ฅ กลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

30 มีนาคม 2524

สารบัญ

	หน้า
ที่ตั้ง อาณาเขต การแบ่งเขตการปกครอง	1
ประวัติ	3
ลักษณะพื้นที่ แม่น้ำลำคลอง	4
ภูมิอากาศ	6
การคมนาคม การประกอบอาชีพ	7
ประชากร	8
บุคคลผู้ให้บริการในชุมชน	9
แหล่งบริการประชาชน	11
เขื่อน	12
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่น่าเที่ยว	14
โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญ	18
ศิลป วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี	25

แผนที่ประเทศไทยแสดงที่ตั้งจังหวัดสกลนคร

สาธารณรัฐสังคมนิยม
แห่งสหภาพโซเวียต

สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

จังหวัดสกลนคร

กัมพูชาประชาธิปไตย

มหาสมุทรอินเดีย

อ่าวไทย

มาเลเซีย

จังหวัดสกลนคร

ที่ตั้ง จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดหนึ่งของภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ 650 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากแม่น้ำโขงประมาณ 70 กิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 172 เมตร

อาณาเขต จังหวัดสกลนคร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดหนองคายและจังหวัดนครพนม
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครพนม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี

การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดสกลนครแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ คือ

1. อำเภอเมืองสกลนคร
2. อำเภอกุสุมาลย์
3. อำเภอกุดบาก
4. อำเภอพรรณานิคม
5. อำเภอพังโคน
6. อำเภอสว่างแดนดิน
7. อำเภอวานรนิวาส

8. อำเภอบ้านม่วง
9. อำเภอวาริชภูมิ
10. อำเภอส่องดาว
11. อำเภออากาศอำนวย
12. อำเภอดำตาล
13. กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน
14. กิ่งอำเภอเต่างอย
15. กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ

ประวัติ

จังหวัดสกลนครเป็นเมืองโบราณ เดิมชื่อเมืองหนองหารหลวง ต่อมาเปลี่ยนเป็นเมืองสกลทวาปีและในปี พ.ศ. 2318 เปลี่ยนมาเป็นสกลนครดังที่เรียกกันอยู่ในปัจจุบัน

ตามพงศาวดารกล่าวว่า ขุนขอมซึ่งเป็นราชันดดาของพระเจ้ากรุงอินทปัตต์นคร ได้พาไพร่พลมาสร้างเมืองอยู่ที่หนองน้ำใหญ่ตรงกับทำนางอาบ แล้วขนานนามเมืองว่า เมืองหนองหารหลวง เมื่อขุนขอมถึงแก่กรรมเจ้าสุระอุทกซึ่งเป็นโอรสของขุนขอมได้เป็นเจ้าเมืองต่อมา

เจ้าสุระอุทกมีโอรส 2 องค์ องค์พี่มีนามว่าเจ้าภิงคาระ องค์น้องมีนามว่าเจ้าคำแดง เจ้าสุระอุทกได้ทำสงครามกับธนะมุลนาค พระยานาค ซึ่งเป็นผู้ปกครองรักษาดินแดนตรงปากน้ำมูลนที ธนะมุลนาคใช้อิทธิฤทธิ์บันดาลให้เมืองหนองหารหลวงถล่มลงน้ำ ทั้งเมืองเหลืออยู่แต่แผ่นดินตอนหนึ่ง คือ ดอนสวรรค์ ซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในปัจจุบัน

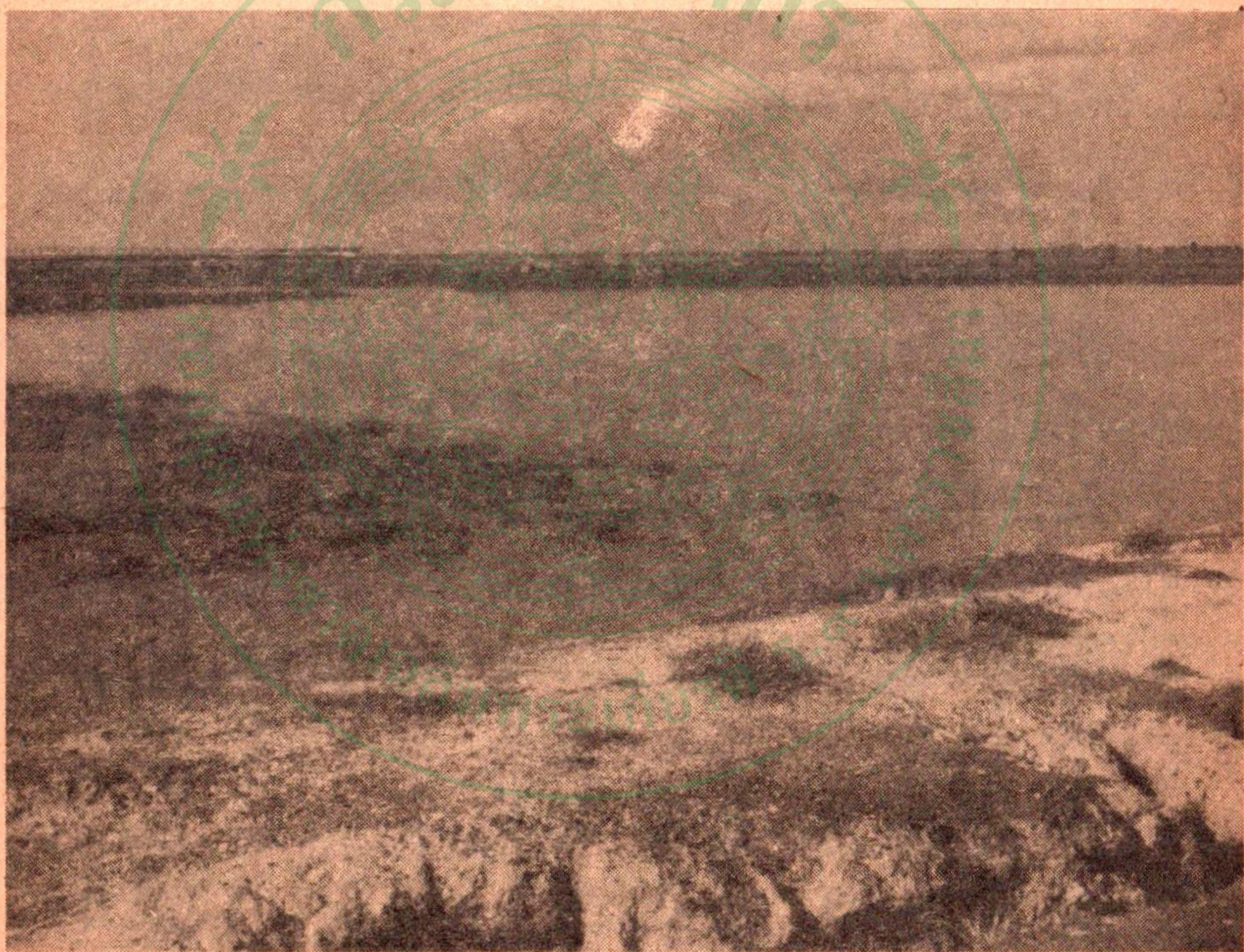
เจ้าสุระอุทกฤทธนะมุลนาคลากไปยังแม่น้ำโขงและถึงแก่กรรม
ในที่สุด เจ้าภิงคาระและเจ้าคำแดงซึ่งรอดตายได้พากันสร้างเมืองใหม่
ที่ภูน้ำลอดเชิงชุม อันเป็นที่เหมาะ ไม่ห่างจากเมืองเดิม และยังมีรอย
พระพุทธรูปประทับอยู่ เมื่อสร้างเมืองเสร็จจึงขึ้นครองเมือง และได้
นามใหม่ว่าพระยาสุวรรณภิงคาระ พระชายามีนามว่านางนารายณ์เจงเวง
ส่วนเจ้าคำแดงได้แยกไปสร้างเมืองหนองหารน้อยที่อำเภอกุมภวาปี
จังหวัดอุดรธานี

เมืองหนองหารหลวง มีผู้ปกครองต่อมาอีกหลายคน จนสมัยหนึ่ง
เกิดฝนแล้งทำนาไม่ได้ถึงเจ็ดปี ผู้คนจึงพากันอพยพทั้งเมืองหมด จนกลายเป็นเมืองร้าง จนกระทั่งพระเจ้าแผ่นดินไทยรัชกาลใดไม่ปรากฏ ได้ส่ง
อุปฮาดเมืองกาฬสินธุ์คุมบริวารมารักษาพระธาตุเชิงชุม และได้ตั้งบ้าน
เรือนอยู่ ณ ตำบลธาตุเชิงชุม และชักชวนราษฎรเมืองกาฬสินธุ์มาอยู่
มากขึ้นจนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้ทรง
ตั้งอุปฮาดเมืองกาฬสินธุ์เป็นพระธานี แล้วพระราชทานนามเมืองให้ว่า
เมืองสกลทวาปี จนถึงรัชกาลที่ 3 จึงเปลี่ยนนามเมืองเป็นสกลนคร

ลักษณะพื้นที่ แม่น้ำลำคลอง

ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดสกลนครเป็นที่ราบสูง สูงกว่าระดับ
น้ำทะเล 172 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 9,500 ตารางกิโลเมตร ด้านเหนือ
พื้นที่เป็นที่ราบ มีป่าไม้และดงดิบ ทางใต้เป็นที่ราบสูงเชิงเขา มีห้วยน้ำ
ลำธารอันเกิดจากภูเขาหลายแห่ง พื้นดินอุดมสมบูรณ์ มีป่าไม้ เป็นทำเล

ที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร มี
หนองหารเป็นหนองน้ำใหญ่ มีอาณาเขตกว้างประมาณ 12 กิโลเมตร
ยาว 20 กิโลเมตร น้ำลึกระดับ 3-6 เมตร ด้านตะวันตกเป็นที่ราบต่ำ
ขรุขระ ลักษณะดินปะปนกัน มีทั้งดินปนทรายและหิน ดินร่วนปนทราย
และดินเหนียวบริเวณกลางหนองหารมีเกาะใหญ่เรียกว่า “ดอนสวรรค์”

หนองหาร เป็นที่สำหรับเพาะพันธุ์ปลา

จังหวัดสกลนคร มีแม่น้ำ ลำห้วยที่สำคัญหลายสายคือ

1. แม่น้ำสงคราม อยู่ในท้องที่อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอวานรนิวาส และอำเภอดำตาล้ำ ไหลลงสู่แม่น้ำโขง
 2. ลำห้วยพุง อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร ไหลลงสู่หนองหาร มีเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
 3. ลำห้วยอุ้น อยู่ในท้องที่อำเภอพรรณานิคม ไหลลงสู่แม่น้ำสงคราม
 4. ลำห้วยปลาหาง อยู่ในท้องที่อำเภอวาริชภูมิ อำเภอพรรณานิคม ไหลลงสู่แม่น้ำสงคราม
 5. ลำห้วยยาม อยู่ในท้องที่อำเภอสว่างแดนดิน อำเภออากาศอำนวย อำเภอพรรณานิคม อำเภอวานรนิวาส ไหลลงสู่แม่น้ำสงคราม
 6. แม่น้ำก่ำ เกิดจากหนองหาร ในท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร ไหลลงสู่แม่น้ำโขง
- แม่น้ำ ลำห้วยแต่ละสาย มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ประชาชนที่อาศัยในแถบแหล่งน้ำได้มีน้ำใช้ในการทำนา เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และจับปลา

ภูมิอากาศ

หน้าร้อน อากาศค่อนข้างร้อน หน้าหนาว อากาศค่อนข้างหนาว ฤดูฝนเริ่มในราวเดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม และจะสิ้นสุดในเดือนตุลาคม

การคมนาคม

ชาวจังหวัดสกลนคร สามารถเดินทางภายในจังหวัดและติดต่อกับ จังหวัดใกล้เคียง เช่น อุดรธานี นครพนม และกาฬสินธุ์ได้โดยสะดวก แม้จะไม่มีรถไฟผ่าน เพราะมีทางหลวงแผ่นดินถึง 6 สาย และยังมี ทางหลวงจังหวัดอีก 5 สาย ทางมาตรฐาน ร.พ.ช. 30 สาย และทาง ทดลองชนบท 3 สาย

การคมนาคมทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ที่บ้านเชียงเครือ อำเภอเมืองสกลนคร แต่ในปัจจุบันบริษัทเดินอากาศไทยงดเส้นทางบิน สู่อำเภอเมืองนี้

การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ ภายในจังหวัดสกลนคร ได้แก่

1. การกสิกรรม ประมาณร้อยละ 85 ของครอบครัวทั้งหมด ประกอบอาชีพทางการเกษตร เนื้อที่ทำทำการเกษตรส่วนใหญ่จะใช้ปลูกข้าว เนื้อที่ที่เหลือก็จะใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง ฝ้าย ปอแก้ว ปอกระเจา มันสำปะหลัง และอ้อย

2. การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงกันในจังหวัดสกลนครยังมีจำนวน ไม่มากพอที่จะถือเป็นการค้าได้ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงไว้สำหรับใช้ แรงงาน และเพียงพอแก่การบริโภคภายในจังหวัดเท่านั้น สัตว์เลี้ยงที่ สำคัญและมีการเลี้ยงกันทั่วไป คือ โค กระบือ สุกร ไก่ เป็ด

3. การประมง การประมงในจังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่เป็น การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งมีอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะหนองหาร ซึ่งเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ถือว่าเป็นแหล่งจับสัตว์น้ำที่ใหญ่ที่สุดใน จังหวัด แหล่งจับสัตว์น้ำนี้ ถึงแม้จะมีมากพอสมควร แต่ก็ยังไม่อาจยึด เป็นอาชีพหลักของประชาชนได้ เว้นแต่จะได้รับการปรับปรุงและเพาะ พันธุ์ปลาให้มากขึ้น ซึ่งในขณะนี้ทางราชการได้ตั้งสถานีประมงของจังหวัด ขึ้นที่บริเวณหนองหาร เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าทดลอง สำหรับขยาย พันธุ์ปลาน้ำจืดไปยังแหล่งน้ำอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การเพาะพันธุ์ปลา และการเลี้ยงปลาภายในจังหวัด

4. การป่าไม้ ป่าไม้ของจังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 30 ของเนื้อที่ทั้งหมด ป่าไม้ นับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของ จังหวัดสกลนคร ในเนื้อที่ป่าไม้ที่มีอยู่ ได้สงวนไว้เป็นวนอุทยานแห่งชาติ 1 แห่ง ป่าสงวน 10 แห่ง ป่าเตรียมสงวน 2 แห่ง นอกจากนี้ยังเปิดให้ ทำไม้เพื่อการค้าและใช้สอยในครัวเรือนได้ในขอบเขตของกฎหมาย

ประชากร

จังหวัดสกลนครมีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 724,447 คน (สำรวจ ในปี พ.ศ. 2521) แยกเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจำนวน 24,992 คน (ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 2,900 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร) อาศัยอยู่ในเขตศูนย์การค้าของท้องถิ่น 48,469 คน (ความหนาแน่นเฉลี่ย 1,846 คน ต่อตารางกิโลเมตร) ส่วนที่เหลือจำนวน 651,277 คน อาศัยอยู่ในเขตชนบท (นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล)

ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในบริเวณที่ราบลุ่ม และ
แถบเชิงเขาที่มีต้นน้ำลำธาร และบางส่วนจะอาศัยอยู่บนที่ราบเทือกเขา
ภูพาน ในส่วนที่เหมาะสมกับการทำการเกษตรทั่วไป

ความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ของจังหวัดมีจำนวนประมาณ 75 คน
ต่อตารางกิโลเมตร มีพื้นที่บางส่วนของจังหวัดที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่าง
หนาแน่น ได้แก่ อำเภอเมืองสกลนคร อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอ
วานรนิวาส แต่ถ้าเทียบความหนาแน่นต่อตารางกิโลเมตรจะเห็นว่าไม่
มากนัก เพราะบางอำเภอมีพื้นที่กว้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาประชาชน
อยู่อาศัยได้น้อย และเกณฑ์เฉลี่ยความหนาแน่นก็ไม่มากกว่าเกณฑ์เฉลี่ย
ของจังหวัด

บุคคลผู้ให้บริการในชุมชน

บุคคลผู้ให้บริการในชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู พระ
ตำรวจ ทหาร พ่อค้า บุรุษไปรษณีย์ คนขับรถประจำทาง คนกวาดถนน
ซึ่งบุคคลแต่ละประเภทเหล่านี้ มีบทบาทและหน้าที่ในการบริการแก่ชุมชน
แตกต่างกัน คือ

กำนัน คือผู้ที่ประชาชนในตำบลเลือกขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ปกครอง
ดูแล รักษาความสงบเรียบร้อยภายในตำบล เก็บภาษีบำรุงท้องที่ รับแจ้ง
การเกิด การตาย ทำหน้าที่บริหาร และพัฒนาให้เกิดความเจริญภายใน
เขตตำบลที่ตนรับผิดชอบ

ผู้ใหญ่บ้าน คือผู้ที่ประชาชนในหมู่บ้านเลือกตั้งขึ้นมา เพื่อเป็น

หัวหน้าของหมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยกำนัน ในการดูแลความทุกข์สุข และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านที่ตนรับผิดชอบ

ครู คือผู้ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษแก่นักเรียน และประชาชนทั่วไป ครูเป็นผู้ที่ได้รับเกียรติและยกย่องจากชุมชน เพราะนอกจากจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาอบรมเด็กแล้ว ครวยังทำหน้าที่พิเศษอีกมากมาย เช่น ให้ความร่วมมือกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน พัฒนาท้องถิ่น และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การประชาสัมพันธ์ และทำงานประสานกับหน่วยงานอื่น

พระ คือผู้ที่สืบทอดและเผยแพร่หลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ พระเป็นผู้ที่ประชาชนทั่วไปให้ความเคารพนับถือ นอกจากเผยแพร่หลักธรรมแล้ว ยังได้ประกอบภารกิจอื่น ๆ อีก เช่น เป็นผู้นำในการประกอบกิจทางศาสนา และเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนอีกด้วย

ตำรวจ เป็นผู้รักษากฎหมายและรักษาความสงบของบ้านเมือง ถ้าบุคคลใดทำผิดกฎหมายของบ้านเมือง เช่น ลักขโมย ปล้น จี้ ชิงทรัพย์ ก่อการทะเลาะวิวาท ฯลฯ ตำรวจจะต้องทำหน้าที่จับกุม เพื่อนำไปลงโทษตามกฎหมายของบ้านเมือง

ทหาร ทำหน้าที่ป้องกันประเทศ และรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติ เมื่อมีข้าศึกศัตรูภายนอกประเทศมารุกราน ทหารจะต้องทำหน้าที่ป้องกันและสู้รบ

พ่อค้า คือผู้ที่ทำหน้าที่ซื้อขาย จำหน่ายสินค้าต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นแก่ชีวิตของเรา เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค

บุรุษไปรษณีย์ คือผู้ที่ทำหน้าที่ส่งจดหมายของผู้ส่งให้แก่ผู้รับจดหมาย บุรุษไปรษณีย์เป็นผู้ที่ขยันและอดทน เพราะต้องนำจดหมาย

ไปส่งทุกสถานที่ในเขตที่รับผิดชอบ แม้หนทางจะลำบากและทุรกันดาร ถ้าเราไม่มีบุรุษไปรษณีย์เราจะต้องได้รับความลำบากมากในการที่จะส่งจดหมาย ข่าวสารต่าง ๆ ถึงกันและกัน

คนขับรถประจำทาง คือผู้ที่ทำหน้าที่ขับรถรับส่งผู้โดยสาร บริการให้ความสะดวกแก่ผู้โดยสารโดยทั่วไป รถประจำทางมีวิ่งเป็นประจำตามเส้นทางคมนาคมทุกสายภายในประเทศ แม้จะเป็นหนทางที่ทุรกันดารจากชนบทเข้าสู่ตัวเมือง หรือจากตัวเมืองไปยังชนบท คนขับรถประจำทางเป็นคนขยัน อดทน ไม่ว่าฝนจะตกหรือตึกตื่นคำคืน เขาก็จะทำหน้าที่บริการแก่ผู้โดยสารให้ถึงที่หมายปลายทางด้วยความปลอดภัย

คนกวาดถนน คือผู้ที่ทำหน้าที่เก็บกวาดและทำความสะอาดบริเวณสถานที่ชุมชน ถนน ตลาด กำจัดสิ่งสกปรกรกรุงรัง ตลอดจนสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ เพื่อให้สถานที่และบริเวณดังกล่าวสะอาดและสวยงาม อันเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญ

แหล่งบริการประชาชน

จังหวัดสกลนคร ให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

บริการการรักษาพยาบาล จังหวัดสกลนครมีโรงพยาบาล 5 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและอำเภอต่าง ๆ มีสถานอนามัยประจำอำเภอ 69 แห่ง เพื่อให้บริการทางด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนทั่วไปภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง

บริการการประปา การประปาของจังหวัดสกลนครอยู่ในเกณฑ์ที่เรียกว่าขาดแคลน ปัจจุบันให้บริการได้เพียง 2 แห่ง คือ ในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร 1 แห่ง และที่เขตสุขาภิบาลสว่างแดนดินอีก 1 แห่ง โดยเฉพาะประปาในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร มีปริมาณการผลิตน้อย ไม่ทันต่อการขยายตัวของประชาชน

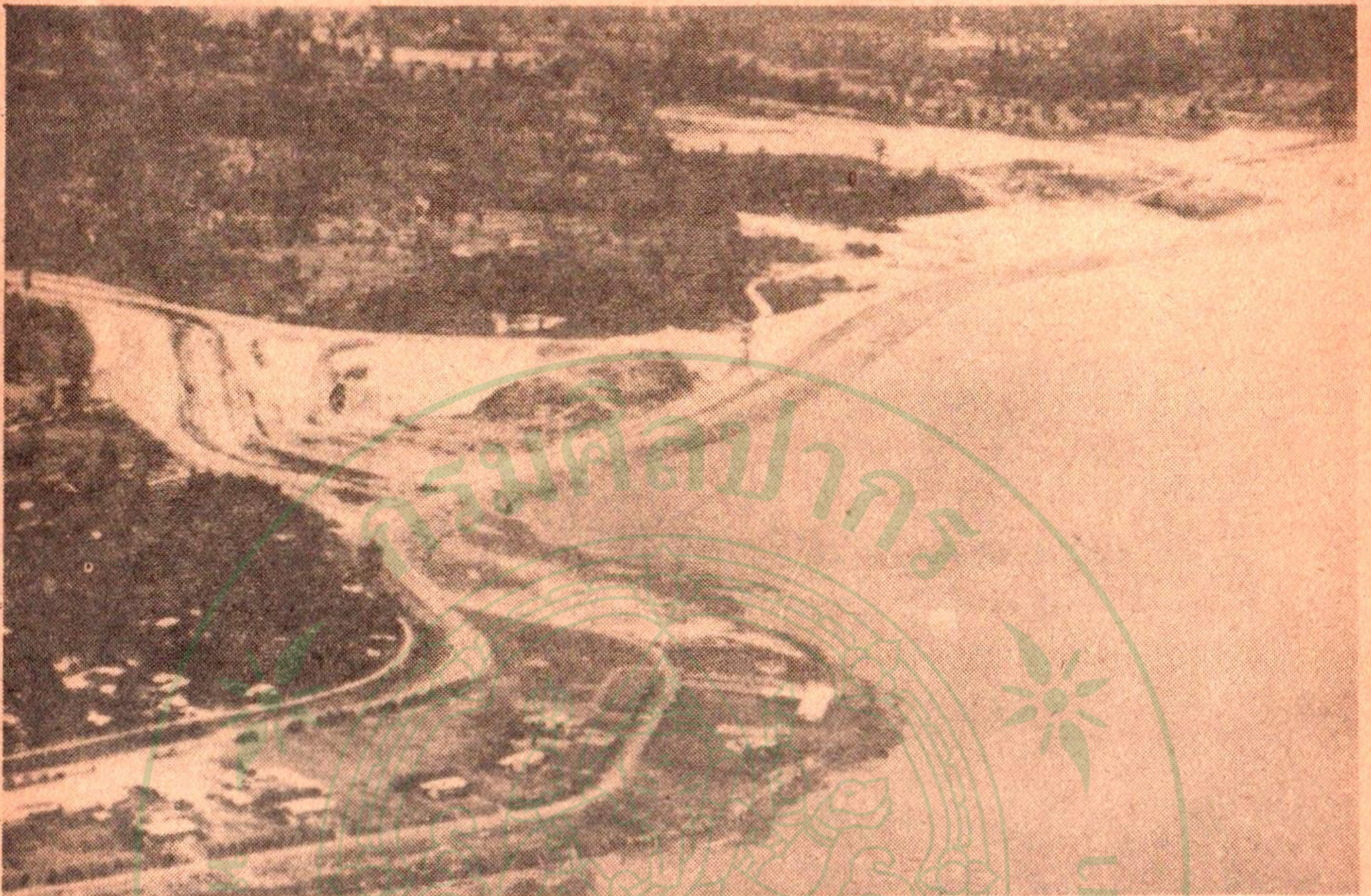
บริการการไฟฟ้าและการชลประทาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในจังหวัดสกลนครมีสถานีย่อยรับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตมาเพื่อจำหน่าย 2 สถานี มีกำลังจ่ายได้ 7,000 เค.วี.เอ. นอกจากนี้ยังมีโรงจักรผลิตกระแสไฟฟ้าตามอำเภอและตำบลต่าง ๆ รวม 36 แห่ง

บริการห้องสมุดและที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จังหวัดสกลนครมีห้องสมุดกลางสำหรับประชาชนทั่วไปซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาล 1 แห่ง และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านอีกหลายแห่ง เพื่อบริการข่าวสารและความรู้แก่ประชาชนภายในจังหวัด

เขื่อน

จังหวัดสกลนครมีเขื่อนขนาดใหญ่อยู่ 2 เขื่อนเพื่อเป็นแหล่งน้ำและพลังงานคือ

เขื่อนน้ำอูน ของกรมชลประทาน เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ อยู่ในท้องที่อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร กักน้ำได้ประมาณ 524 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่เก็บไว้นี้ สามารถช่วยเหลือการเพาะปลูกสำหรับฤดูฝนเป็นเนื้อที่ประมาณ 203,000 ไร่ และในฤดูแล้งประมาณ

เขื่อนน้ำอูน

เขื่อนน้ำพุง

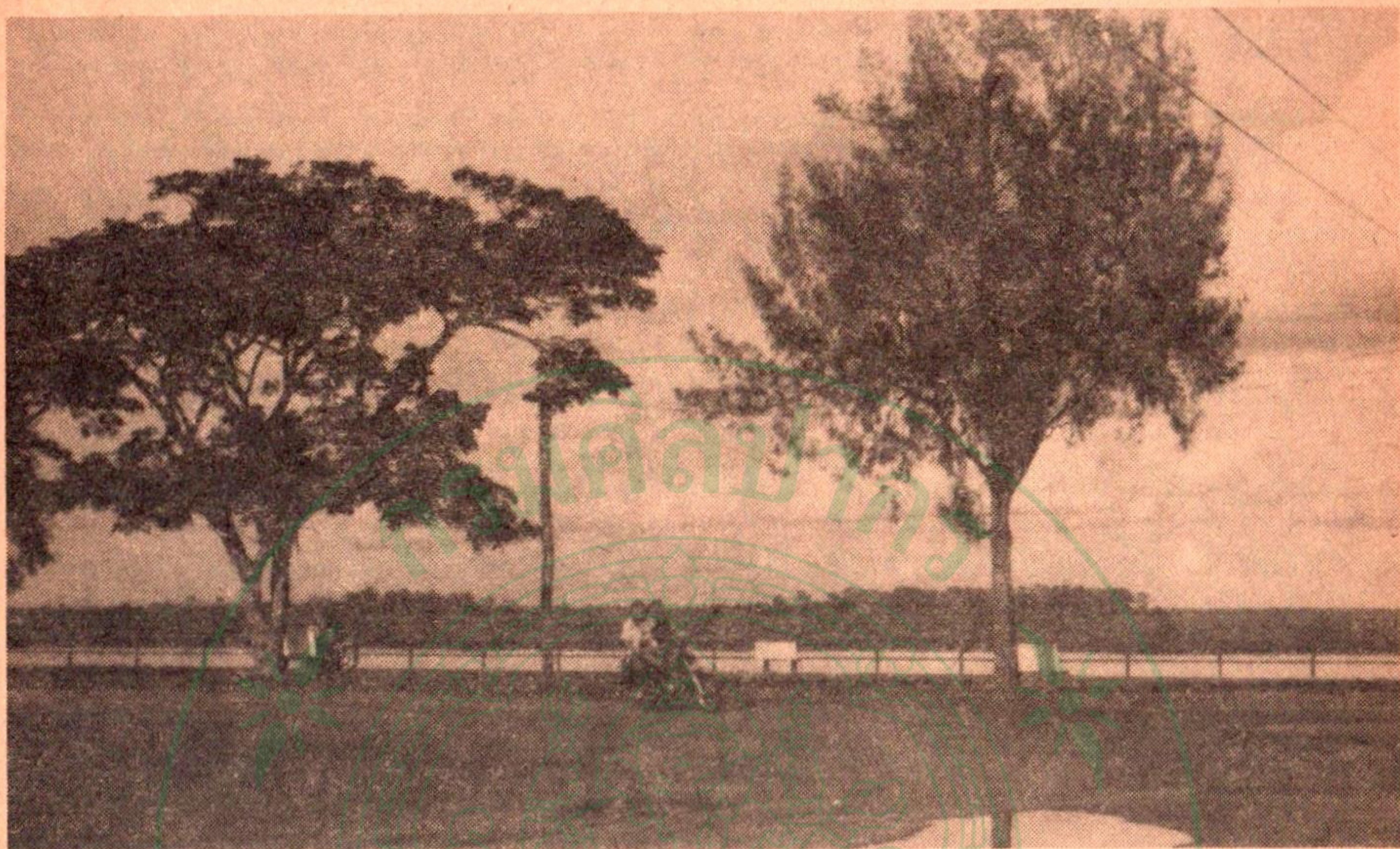
63,000 ไร่ ขณะนี้กรมชลประทานกำลังดำเนินการก่อสร้างคลอง
ส่งน้ำจากเขื่อนน้ำอูน ไปช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเขื่อน

เขื่อนน้ำพุง เป็นโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ
เป็นแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสามารถผลิตไฟฟ้าสนอง
ความต้องการของประชาชนในเขตจังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครพนม
ตัวเขื่อนตั้งอยู่ในบริเวณน้ำตกคำเพิ่ม ใกล้ทางหลวงสายสกลนคร - กาฬสินธุ์
ในเขตท้องที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ห่างจากตัวเมืองสกลนครไป
ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 31 กิโลเมตร เขื่อนนี้สามารถกักเก็บ
น้ำได้ 165 ล้านลูกบาศก์เมตร มีตัวอาคารโรงไฟฟ้าและเครื่องให้กำเนิด
ไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 6,300 กิโลวัตต์ หรือปีละ
18 ล้านหน่วย (กิโลวัตต์ - ชั่วโมง) ไฟฟ้าที่ผลิตจากเขื่อนแห่งนี้ ส่งกระแส
ไฟฟ้าไปยังสถานีย่อย 5 แห่ง คือ สกลนคร นาแก ธาตุพนม นครพนม
สมเด็จ ด้วยสายส่งไฟฟ้าระบบ 69 กิโลโวลต์ ยาวทั้งสิ้นประมาณ 270
กิโลเมตร

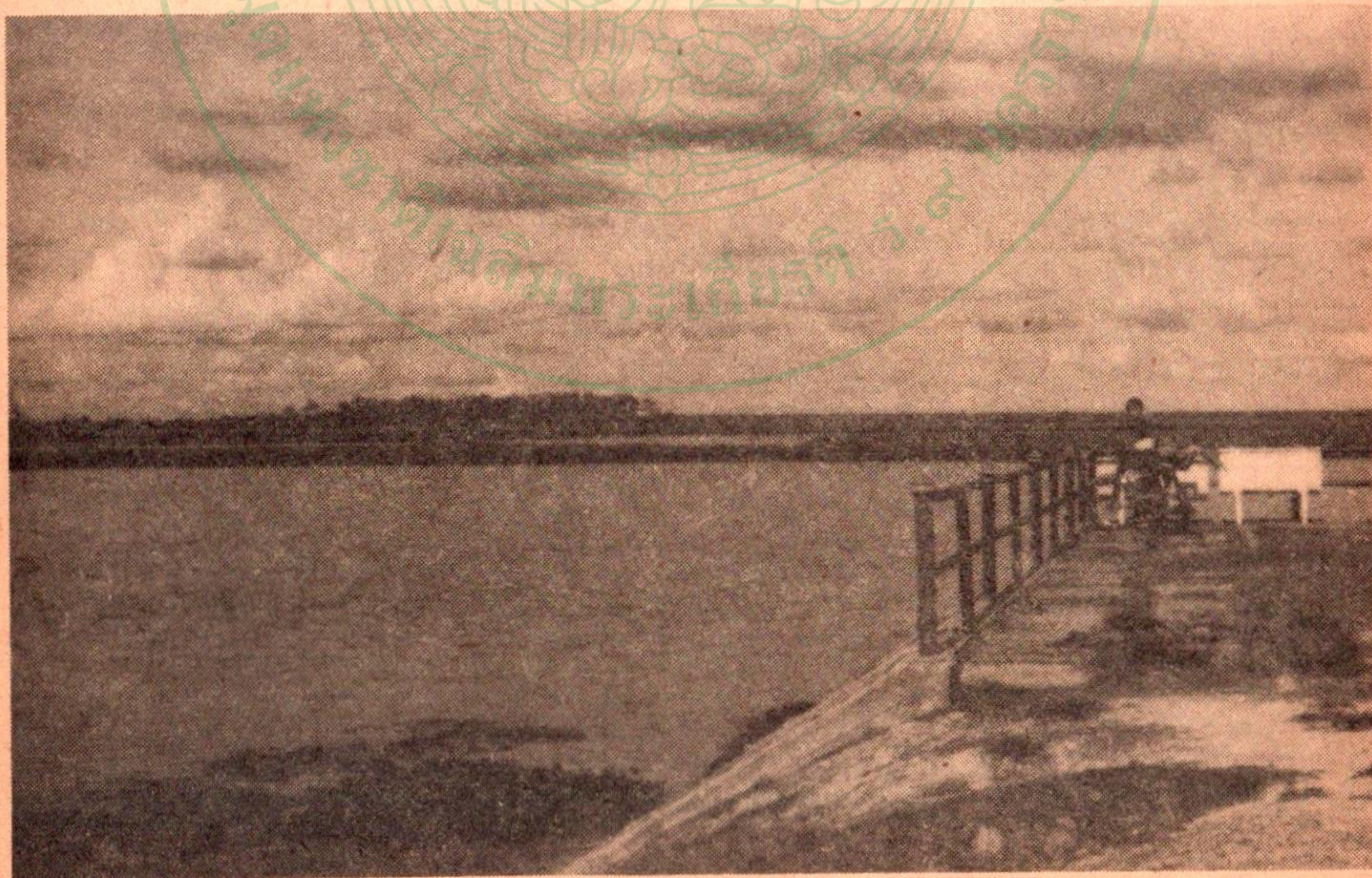
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่น่าเที่ยว

จังหวัดสกลนคร มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหลายแห่ง เช่น

สระพังทอง อยู่ในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร เป็นสระน้ำขนาดใหญ่
อยู่ใกล้หนองหาร เป็นสถานที่ที่มีอากาศเย็นสบาย มีทิวทัศน์สวยงาม
ร่มรื่น ประชาชนนิยมไปพักผ่อนกันมากที่สุด

สะพานทองสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดสกลนคร

ดอนสวรรค์

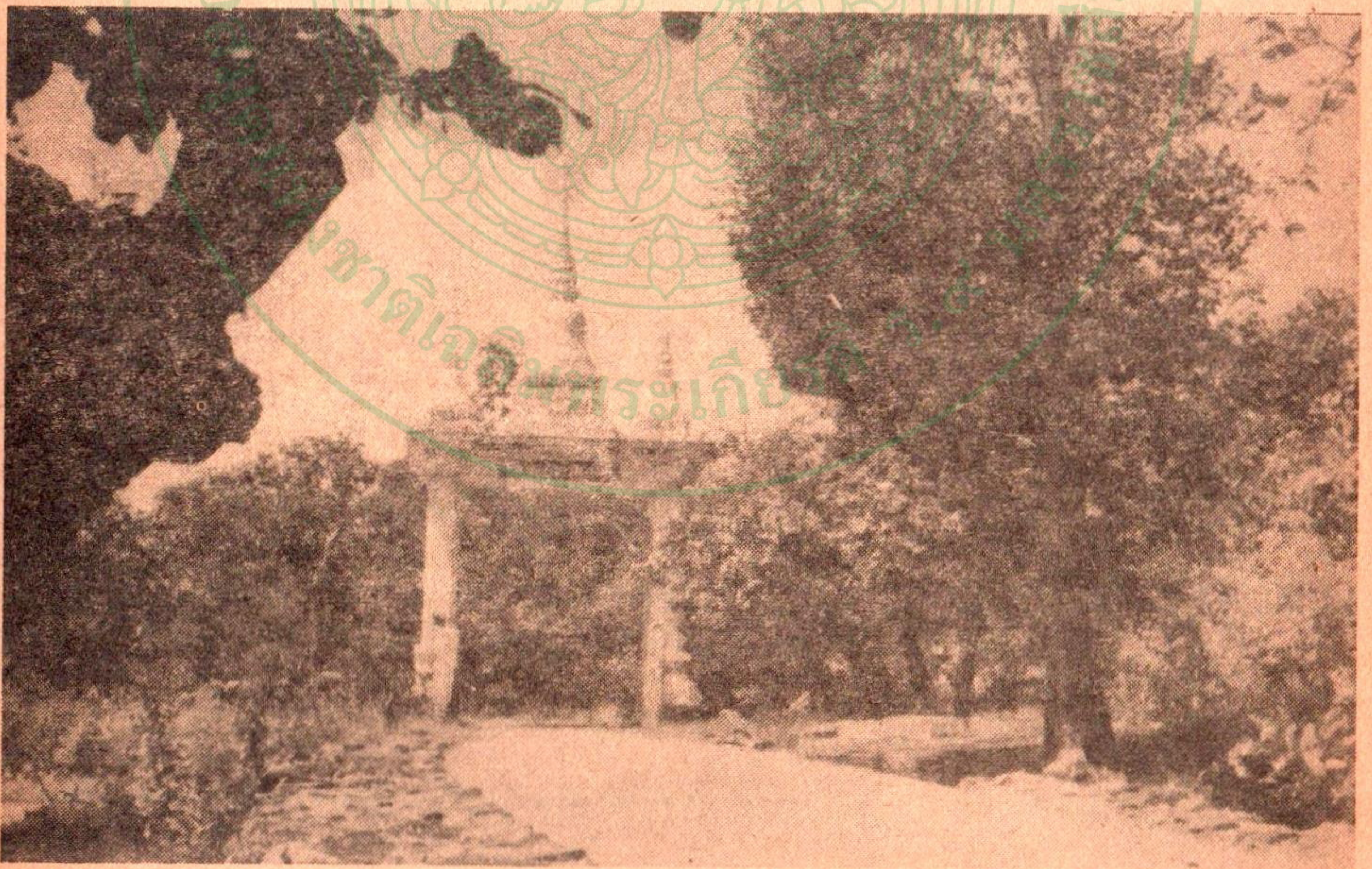
ดอนสวรรค์ เป็นเกาะใหญ่อยู่กลางหนองหารเป็นสถานที่ที่มีทิวทัศน์สวยงาม ร่มรื่น อากาศเย็นสบาย มีปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนาอยู่ด้วย เทศบาลเมืองสกลนครได้บูรณะดอนสวรรค์แห่งนี้ ให้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

น้ำตกคำหอม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร - กาฬสินธุ์ ประมาณ 16 กิโลเมตร มีน้ำตกธรรมชาติที่สวยงาม ทางจังหวัดได้จัดงาน วันท่องเที่ยว น้ำตกคำหอม ขึ้นเป็นประจำทุกปีของเดือนตุลาคม ในวันนั้นจะมีประชาชนภายในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียงมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก

น้ำตกคำหอม

วัดถ้ำขาม ตั้งอยู่ที่ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ตามทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร - อุดรธานี ประมาณ 15 กิโลเมตร มีทางแยกเข้าวัดระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร ที่ตั้งของวัดเป็นลานหินกว้างใหญ่ อยู่บนยอดเขาสูง รอบบริเวณวัดมีชะง่อนผาสองต่ำ เหลื่อมล้ำกันประดุจกำแพง มีถ้ำซึ่งเรียกว่า ถ้ำขาม อยู่ใต้ชะง่อนผาเป็นบริเวณกว้าง มีพื้นหินราบเรียบ ทางวัดได้สร้างศาลาโดยอาศัยหน้าผาสูงเป็นหลังคา ด้านหน้าศาลามีต้นมะขามใหญ่ต้นหนึ่ง ยอดมะขามสูงพ้นหลังคาถ้ำ วัดนี้จึงได้ชื่อตามต้นมะขามหน้าถ้ำว่า “วัดถ้ำขาม” การขึ้นไปถึงวัดนี้จะต้องปีนเขาขึ้นไปตามขั้นบันได ซึ่งพระภิกษุและชาวบ้านได้ร่วมมือกันจัดทำขึ้น ภายในบริเวณวัดมีทิวทัศน์สวยงาม อากาศสดชื่น เย็นสบาย และเป็นที่สงบเงียบ

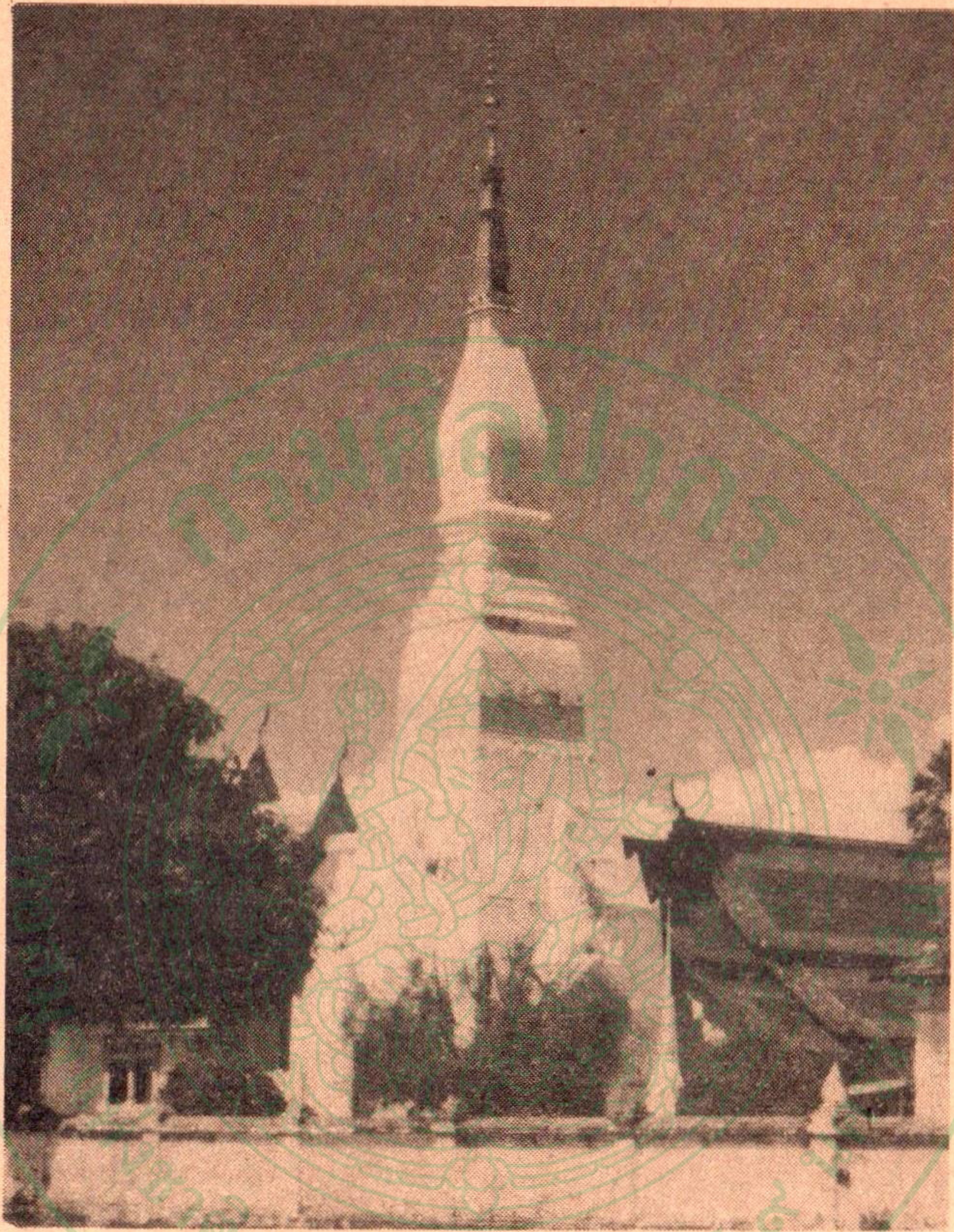

วัดคอยธรรมเจดีย์

วัดดอยธรรมเจดีย์ เป็นวัดทางพระพุทธศาสนา ตั้งอยู่ที่บ้านโคกนามน อำเภอเมืองสกลนคร อยู่ริมทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร - นาแก ตรงกิโลเมตรที่ 22 มีทางแยกเข้าวัดระยะทาง 6 กิโลเมตร รถยนต์เข้าถึงวัดได้โดยสะดวก สถานที่ตั้งวัด ตั้งอยู่บนเทือกเขา เต็มไปด้วยธรรมชาติที่สวยงามและสงบเงียบ ถาวรวัตถุทางพระพุทธศาสนาสร้างขึ้นโดยอาศัยธรรมชาติของภูเขา เช่น สร้างศาลาโดยอาศัยหน้าผาสูง 2 ด้านทำเป็นฝา ลานหินเรียบตามธรรมชาติเป็นพื้นศาลา มีพระนอนขนาดใหญ่ สร้างด้วยฝีมือประณีตสวยงาม ถูกต้องตามพุทธลักษณะ เป็นที่เคารพบูชาของผู้ไปแสวงบุญและหาความสงบ ตลอดจนนักท่องเที่ยวเพื่อชมภูมิประเทศที่วัดแห่งนี้

โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญ

พระธาตุเชิงชุม ตั้งอยู่ภายในวัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหารในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร เป็นเจดีย์ก่อด้วยศิลาแลง เสร็จด้วยอิฐถือปูน มีฐานสี่เหลี่ยม สูง 24.56 เมตร รูปทรงของเจดีย์ได้สัดส่วนสวยงามมาก เป็นเจดีย์ที่สร้างสรวยรอยพระบาทของพระพุทธเจ้า ในสมัยพระยาสุวรรณหิงคาระ พระธาตุเชิงชุม เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นที่กราบไหว้บูชาของชาวจังหวัดสกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง

พระธาตุเชิงชุม

พระธาตุนารายณ์เจงเวง ตั้งอยู่ที่บ้านธาตุนาเวง ห่างจากตัวจังหวัด
ไปตามทางหลวง สายสกลนคร - อุดรธานี 6 กิโลเมตร เป็นเจดีย์ที่นาง
นารายณ์เจงเวงสร้างขึ้นด้วยศิลาแลงและหินทราย สลักลวดลายตกแต่ง
แบบขอมตามซุ้มประตู มีความสูงประมาณ 11.50 เมตร ภายในบรรจุ
พระอุรังคธาตุและพระพุทธรูป

พระธาตุนารายณ์เชิงเวง

พระธาตุคุม ตั้งอยู่ที่ตำบลจันต่อน อำเภอมืองสกลนครห่างจาก
ตัวเมืองออกไปตามทางหลวงสายสกลนคร - นาแก ประมาณ 6 กิโลเมตร
เป็นเจดีย์ที่ก่อด้วยศิลาแลง ขณะนี้ปรักหักพังมาก ทางจังหวัดพยายาม
รักษาให้คงสภาพเดิมไว้ เจดีย์นี้เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชน
โดยทั่วไป

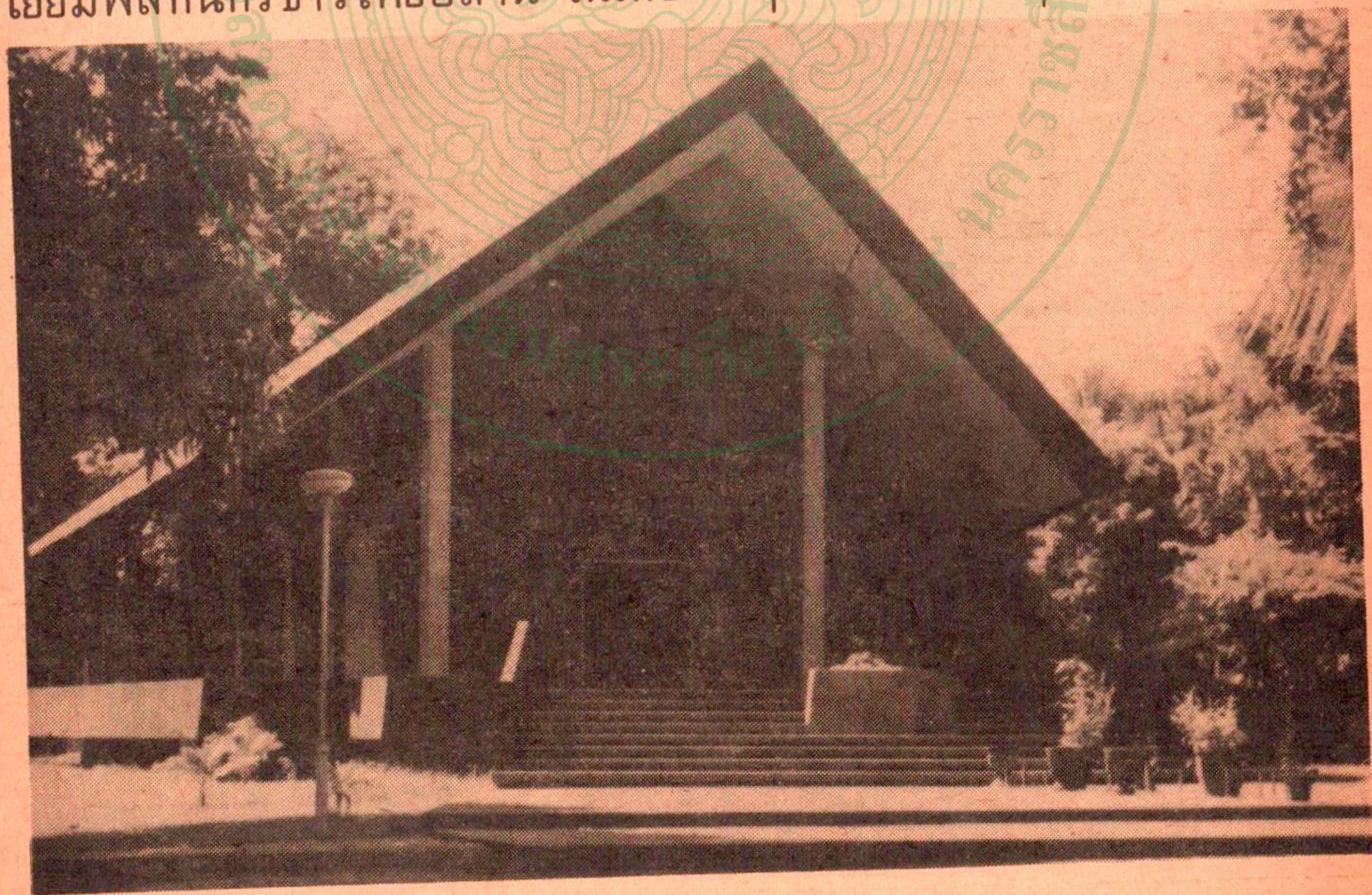

พระธาตุคุม

พระธาตุภูเพ็ก ตั้งอยู่บนภูเขาสูง ที่ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ
พรรณานิคม ห่างจากตัวจังหวัด ตามทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร -
อุดรธานี ประมาณ 21 กิโลเมตร องค์เจดีย์อยู่ในลักษณะสร้างยังไม่เสร็จ
ภายในเจดีย์มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ ตามตำนานกล่าวไว้ว่าพระธาตุ
ภูเพ็กแห่งนี้สร้างขึ้นพร้อมกันกับพระธาตุนารายณ์เจงเวง โดยพระยา

สุวรรณภิงคาระ และนางนารายณ์เจงเวง ดำริจะสร้างปุษนียสถาน เพื่อบรรจุพระอัฐธาตุคนละแห่ง และทำพนักกันให้เสร็จก่อนดาวเพ็ก (ดาวประกายพริก) ขึ้น ฝ่ายชายถูกฝ่ายหญิงทำอุบายหลอกว่าดาวเพ็กขึ้น แล้ว โดยเอาโคมไฟผูกปลายไม้ขึ้นไปปักบนยอดไม้สูง ฝ่ายชายคิดว่าจริงจึง เลิก การก่อสร้างจึงไม่สำเร็จ

พระตำหนักอุทยานราชานิเวศน์ ตั้งอยู่ระหว่างกิโลเมตรที่ 12 - 13 ตามทางหลวงสายสกลนคร - กาฬสินธุ์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2518 ภายใน พระตำหนักเต็มไปด้วยไม้ดอก ไม้ประดับ นานาชนิด สวยงามมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จประทับแรม ณ พระตำหนักอุทยานราชานิเวศน์แห่งนี้ เพื่อทรง เยี่ยมพสกนิกรชาวไทยอีสาน ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

พิพิธภัณฑ์ บริหาร อาจารย์ม้น ภูริทัตตเถระ

พิพิธภัณฑ์ บริหาร อาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ ตั้งอยู่ที่วัดป่า
 สุธาวาส เดิมเป็นสำนักสงฆ์ ตั้งอยู่บนเนินชายเมืองสกลนคร ทาง
 ทิศใต้ ใกล้ทางหลวงสายสกล - กาฬสินธุ์ เป็นสถานที่ร่มเย็นและสงบ
 พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ บรรดาสาธุศิษย์ของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เป็น
 ผู้สร้างขึ้น เพื่อเป็นที่เก็บ รวบรวม และจัดแสดงเครื่องอัฐบริวาร เครื่อง
 ใช้ต่าง ๆ รวมทั้งอัฐิของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พิพิธภัณฑ์สร้างเป็น
 อาคารคอนกรีต มีบันไดขึ้นลงทางด้านหน้าและด้านหลัง มีลายรอบด้าน
 นอก พื้นภายในเป็นหินอ่อน ภายนอกเป็นพื้นหิน ผนังภายนอกบางส่วน
 บุด้วยหิน ตกแต่งด้วยกระเบื้องดินเผา เป็นลวดลายความหมายธรรมะ
 ได้ทำพิธีเปิด เพื่อให้บรรดาสาธุศิษย์ และพุทธศาสนิกชนทั่วไปได้ชม
 และสักการะ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2518

สะพานหินสร้างในสมัยขอมโบราณ

สะพานหิน อยู่ภายในเขตเทศบาล ตรงทางเข้าตัวจังหวัด เป็น
สะพานทำด้วยหิน สร้างในสมัยขอมโบราณ กว้าง 3.50 เมตร ยาว 12
เมตร สูง 3 เมตร เมื่อก่อนถูกถมเพื่อทำเป็นถนนเข้าเมือง แต่ปัจจุบัน
นี้ทางราชการได้มองเห็นคุณค่าของโบราณสถานแห่งนี้ จึงได้ทำการขุด
ค้นหา และได้รักษาไว้ให้คงสภาพเดิม

พระองค์แสนพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดสกลนคร

พระองค์แสน หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า หลวงพ่อองค์แสน เป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยตอนปลาย สร้างแบบก่อกฐิถูปูน เข้าใจว่า สร้างโอบองค์จริงไว้ข้างในเช่นเดียวกับพระพุทธรุโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา ต่อมาได้มีการปฏิสังขรณ์เพิ่มเติม ทำให้ลักษณะเปลี่ยนแปลงไป องค์พระพุทธรูป มีขนาดหน้าตักกว้าง 2 เมตร สูง 4 เมตร พระองค์แสน เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของชาวจังหวัดสกลนคร

ศิลป วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

ชาวสกลนครมีศิลป วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี อันดีงามเยี่ยงชาวอีสานทั่วไป มี ศิลปการฟ้อนรำ วัฒนธรรมของชาวพุทธ และประเพณีงานบุญที่เรียกว่าฮีตสิบสอง ที่สมควรจะยกมากล่าวได้ดังนี้

ศิลปการฟ้อนรำ

รำภูไท หรือเซิ้งภูไท เป็นการฟ้อนรำพื้นเมือง จะรำในงาน บุญต่าง ๆ เช่น งานบุญพระเวส บุญผ้าป่า และสมโภชพระธาตุ การรำแต่เดิมใช้หญิงล้วน แต่ให้แต่งกายเป็นชายฝ่ายหนึ่ง หญิงฝ่ายหนึ่ง การรำรำเป็นคู่ โดยฝ่ายชายนุ่งกางเกง ฝ่ายหญิงนุ่งผ้าซิ่นต่อเซิ้งมีลวดลาย เสื้อเป็นเสื้อดำแขนสั้น ขลิบสีแดงรอบคอ แขน และชายเสื้อ เครื่องประดับ มี กำไลมือ กำไลเท้า เครื่องดนตรีมี กลอง (กลองจื๋น กลองยาว กลอง ตุ่ม) ฉิ่ง ฉาบ ม้าล่อ ฆ้อง แคน แก๊บ

คำร้อง

ไปเฮอเฮาไป

ไปโห่เอาชัยเอาช่อง (ซ้ำ)

ไปโหมพีโหมน้อง

เฮาเป็นพวกพ้องของไทย

เทิงเขาแสนจนหนทางก็ลำบาก

(ซ้ำ)

ข้อยสู้ทนยาก

มาพื่อนรำให้เพื่อนชม

ข้อยอยู่เทิงเขา

ข้อยยังเอาใจมาช่วย (ซ้ำ)

พวกข้อยขออำนาจ

อวยชัยให้ละเนื้อ

ขออำนาจไตรรัตน์

จงปกป้องรักษา

แต่ไทยทั่วหน้า

ให้วัฒนาสืบไป

เวลาก็จวนข้อยสิด้วนไป

ขอความมีชัยทุกทุกท่านเทอญ

ข้อยลาละเนื้อ ข้อยลาละเนื้อ

ໄໝ້ໄຫ້ບັ້ງ เป็นการร้ายรำของชาวໄໝ້ (ໄໝ້ໄໝ້ เป็นคนพื้นเมือง
 ฝ່າหนึ่งของอีสาน ในจังหวัดสกลนครมีอยู่ในท้องที่อำเภอกุสุมาลย์ ใน
 จังหวัดนครพนม มีที่อำเภอท่าอุเทนและอำเภอนาแก) ในสมัยโบราณ
 ໄໝ້ໄຫ້ບັ້ງจะรำเพื่อเป็นสิริมงคลในพิธีต่าง ๆ เช่นพิธีแต่งงาน พิธีส่ง
 วิญญาณบรรพบุรุษสู่สวรรค์

การรำໄໝ້ໄຫ້ບັ້ງ ประกอบด้วยผู้จะเหินด (จะเหินด แปลว่า เติ้ง)
 และผู้ໄຫ້ບັ້ງ (ໄຫ້ เป็นคำกริยา แปลว่า กระแทก หรือ กระทุ้ง บັ້ງ หมายถึง
 ถึง กระบอกไม้ไผ่ ໄຫ້ບັ້ງหมายถึง การเอากะบอกไม้ไผ่กระแทก หรือ
 กระทุ้งกับพื้น เพราะฉะนั้นการรำໄໝ້ໄຫ້บັ້ງ จึงเป็นลักษณะการร้ายรำ
 อย่างหนึ่งของพวกໄໝ້ ซึ่งใช้กระบอกไม้ไผ่กระแทกกับพื้นประกอบทำ
 รำรำ)

ปัจจุบันมีผู้นำเอาโศกถึงบั๊งบั้งมาประยุกต์ใหม่ การแสดงประกอบด้วย
บั๊งบั้ง 7 บั้ง เอาให้ครบเสียงดนตรี และพยายามให้เบาที่สุด
บั๊งบั้ง 7 บั้ง

ปะเนาะ 7 ปะเนาะ

เหล้าไห 7 ไห ทำเป็นเหล้าไหเทียม โดยหาข้องมา 7 ใบ
ทาสีดำมีหลอดดูดทุกไห

ดนตรีใช้กลองตุ้ม ฆ้อง ฉิ่ง ฉาบ พังฮาด กลองยาว กลองเส็ง
กลับ กระຈប់ปี แคน

การแต่งกาย ชายนุ่งโจงกระเบนสีดำน้อยชาย หรือจะนุ่งผ้า
ขาวม้าแทนก็ได้ สวมเสื้อแขนสั้นสีดำน้อย หญิงนุ่งผ้าซิ่นหมีพื้นเมือง
ไม่ต่อตีน เสื้อสีดำน้อยทรงกระบอก รัดรูป ติดกระดุมเงินอย่างน้อย
7 เม็ด มีกำไลเงินที่แขนทั้งสองข้าง ต่างหูเงิน เก้าอี้มมวอย ทัดดอกไม้
ไม่สวมรองเท้า

การแสดงคล้าย ๆ กับการเซิ้ง แต่มีท่าที่แปลกกว่าหลายท่า

วัฒนธรรมของชาวพุทธ

การแห่เทียนพรรษา ทำกันก่อนเข้าพรรษา 1 วัน มีการประกวด
เทียน ประกวดขบวนแห่ บรรดาชาวคุ้มต่าง ๆ ภายในเมืองหรืออำเภอ
หรือหมู่บ้าน จะจัดขบวนแห่อย่างสวยงามเพื่อนำเทียนพรรษาไปถวายวัด
มีดนตรี ฆ้อง กลอง ฉิ่ง ฉาบ ประกอบขบวน รำ ฟ้อน มีสาวรุ่น
สาวแก่ แต่งกายสวยงามในชุดพื้นเมืองตามประเพณีนิยม ร่วมขบวนแห่
อย่างครึกครื้น สนุกสนานมาก

การแข่งขันเรือ นิยมทำกันหลังออกพรรษาแล้ว การแข่งเรือจะแข่งกันที่หนองหาร มีการประกวดเรือแข่ง ขบวนแห่ และความเร็วของฝีพาย เป็นที่ตื่นตาตื่นใจและสนุกสนาน

ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีนี้จัดขึ้นในวันที่ 13 เดือนเมษายน ทุกปี มีการประกวดเทพีวันสงกรานต์ สรงน้ำพระ และทำบุญตักบาตร รดน้ำอวยพรผู้ใหญ่

การแห่ปราสาทผึ้ง ทำในตอนออกพรรษา มีการจัดทำปราสาทผึ้ง แห่ประกวดประชันกันเป็นคุ่ม แห่ไปตามถนนสายต่าง ๆ ในเขตเทศบาล มีขบวนแห่ที่สวยงาม ประเพณีนี้จัดเป็นประจำทุกปี

นอกจากนี้ยังมีประเพณีอื่น ๆ เช่น ประเพณีทำบุญ ตรุษสารท ทำศพ แต่งงาน ซึ่งมีลักษณะ วิธีการคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ

ประเพณีงานบุญ

จังหวัดสกลนคร มีประเพณีงานบุญที่ทำกันมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน คือ ประเพณีการทำบุญ 12 เดือน หรือที่ทางอีสานเรียกกันว่า ฮีตสิบสอง เริ่มตั้งแต่เดือนอ้ายทำบุญเข้ากรรม เดือนยี่ทำบุญคูณลาน เดือนสามทำบุญข้าวจี เดือนสี่ทำบุญพระเวส เดือนห้าทำบุญสรงน้ำ เดือนหกทำบุญบั้งไฟ เดือนเจ็ดทำบุญซำฮะ เดือนแปดทำบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าทำบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบทำบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดทำบุญออกพรรษา เดือนสิบสองทำบุญกฐิน

การแห่ปราสาทน้ำผึ้งในวันออกพรรษา

นอกจากการทำบุญตามฮีตสิบสองแล้ว ยังมีประเพณีการทำบุญ
ที่ถือว่าสำคัญ คือ งานนมัสการพระธาตุเชิงชุม จัดที่วัดพระธาตุเชิงชุม
วรวิหาร งานจะเริ่มตั้งแต่วันขึ้น 9 ค่ำ ถึง วันขึ้น 15 ค่ำ ของเดือนยี่
เป็นประจำทุกปี

๐๕๓ : ๒๔-๒๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นายกำธร สติรกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

เลขที่

